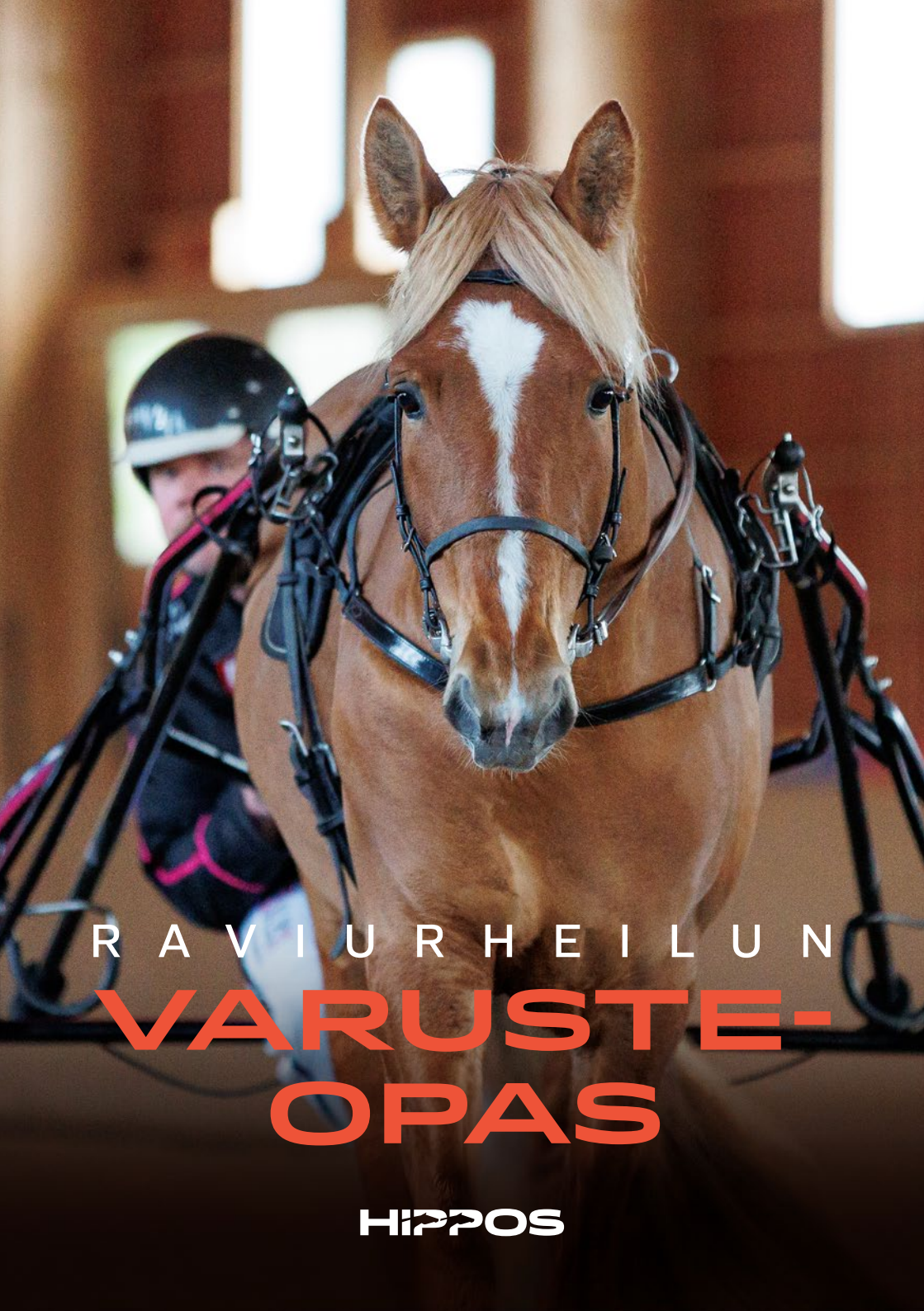

RAVIURHEILUN

VARUSTE-OPAS

HIPPOS

OMA TALLI

SUOMEN HIPPOS RY

Oma Talli on Suomen Hippoksen tarjoama sähköisten palveluiden järjestelmä kaikille hevosalan toimijoille. Oma Talli -palvelun käyttö tapahtuu henkilökohtaisilla Heppa-tunnuksilla. Tilaa tunnukset osoitteesta heppa.hippos.fi/omatalli

- Omistajanvaihdokset, kimppaomistajien ja tallinimien hallinta
- Sarjasuunnittelu ja hevosten ilmoittaminen raveihin
- Ennakkomaksullisten kilpailujen hallinta
- Sähköinen lääkeainekirjanpito
- Kilpailueläinlääkärin raportit ja lääkeaine-näytteet
- Hevosten pitopaikat ja tallitarkastukset
- Laskujen tilaaminen sähköpostiin
- Tilattavat ilmoitukset (mm. oma hevonen ilmoitettu raveihin)
- Hevosen kuvan ja voittajabiisin lisääminen

HIPPOS

RAVIURHEILUN JA HEVOSKASVATUKSEN KESKUSJÄRJESTÖ

RAVIURHEILUN VARUSTEOPAS

SISÄLLYS

5 YLEISTÄ

6 SALLITUT VARUSTEET

8 KUOLAIMET
9 Sallitun kuolaimen perusvaatimukset
10 Erikoiskuolaimet ja lisävarusteet

13 PÄÄN ALUEEN VARUSTEET
13 Kitaraudat ja obersekit
15 Muut sekit
16 Ohjat, martingaalit
17 Päätangot
18 Silmälaput
19 Muut pään alueen varusteet

22 MUUT VARUSTEET
Hännän sitominen, potku-, hyppy- ja sivuremmit sekä erilaiset suojat

24 KILPAKÄRRYT

26 MONTÉ-VARUSTEET

27 PONIEN VARUSTEET

28 HEVOSTEN KENGÄT JA KENGITTÄ KILPAILEMINEN

29 OHJASTAJAN VARUSTEET

30 ILMOITETTAVAT VARUSTEET

31 KIELLETYT VARUSTEET

32 HEVOSEN SUUN TERVEYS
32 Hevosen suun anatomia, suun terveyden tarkkailu
34 Suun vauriot ja kuolaimen oikea käyttö
35 Kuolaimen valinta ja varusteet
36 Kuolaimen sovitus

38 AAKKOSELLINEN HAKEMISTO

KUSTANTAJA Suomen Hippos ry 2024 (päivitetty 1/2026)

TOIMITUS Kuolaimet ja suun terveys -osiot eläinlääkäri Mirjami Anttila.
Muut osiot eläinlääkäri Reija Junkkari, Anni Järvinen, Katariina Lamminpää, Hanna Närhinen, Taru Silaste ja eläinlääkäri Martti Tala.

KUVAT Finntack, Wahlsten ja Suomen Hippos: Maisa Hyttinen, Ville Vuorinen, Hanna Närhinen, Juho Hämäläinen, Iita-Maria Ahtiainen, Mia Mäki-Maunus, Ida Laine, Emmi Kukkonen ja Mirjami Anttila.

TAITTO Suomen Hippos: Eija Lampela

PAINOTALO Grano

YLEISTÄ

Varusteoppaassa esitellään ravikilpailuissa sallitut varusteet. Opas sisältää runsaasti kuvia varusteista ja niiden asennuksesta hevoselle. Lisäksi oppaassa listataan ravikilpailuissa kielletyt varusteet sekä apuvälineet, joiden käytöstä on ennen kilpailua ilmoitettava kilpailueläinlääkärille. Oppaassa käydään läpi myös hevosen suun terveyttä sekä kuolaimen valintaa ja sovitusta.

Varusteiden avulla pyritään parantamaan hevosen tasapainoa ja ohjattavuutta, suojaamaan hevosta sekä lisäämään turvallisuutta.

Ravihevosen varusteet luokitellaan sallittuihin ja kiellettyihin varusteisiin. Varusteiden on oltava siistejä, asianmukaisia ja hyväkuntoisia. Niiden on oltava hevoselle sopivan kokoisia ja oikein sovitettuja.

Ravikilpailuissa kilpailueläinlääkäri sekä muut ravien toimihenkilöt tarkkailevat varusteita ja valjastusta sekä hevosen kilpailukelpoisuutta. He arvioivat myös varusteiden sopivuutta ja sovitusta. Kilpailueläinlääkäri raportoi havaitsemistaan kielletyistä tai epätavallisista varusteista tuomaristolle ja raviurheilun keskusjärjestölle (Suomen Hippos).

Kilpailueläinlääkäri voi kieltää kilpailuissa sallitun varusteen käytön, jos se on väärin laitettu, heikkokuntoinen, hevoselle väärän kokoinen tai muutoin epäsopiva. Myös epäsiistien varusteiden käyttö voidaan kieltää.

Kiellettyjen varusteiden sekä omatoimisesti muokattujen varusteiden käyttö on kielletty koko kilpailuajan. Hevosta ei saa edes verrytellä kielletyillä varusteilla.

Hevonen voidaan määrätä kilpailukieltoon, jos kilpailupaikalla havaitaan varusteiden tai valjastuksen aiheuttaneen hevosen vahingoittumisen. Lisäksi valmentajalle voidaan määrätä rangaistus.

Mainostaminen varusteissa on kielletty lukuun ottamatta (aisanmyötäisiä) mainoksia kilpakärryn aisoissa. Rahapeliyhtiöiden ja -brändien mainostaminen on kokonaan kielletty.

Raviurheilun varusteopasta päivitetään aina tarvittaessa. Ajantasainen varusteopas löytyy osoitteesta:

hippos.fi/tiedostot/raviurheilun-varusteopas/

SALLITUT VARUSTEET

Tässä osiossa esitellään ravikilpailuissa sallitut varusteet. Valmentajan ja ohjastajan velvollisuus on huolehtia, että hevosella on sopivat, ehjät ja kestävät varusteet. Sallituilla ja oikein hoidetuilla varusteilla raviurheileminen on turvallista sekä ihmisille että hevosille.

Valmentajan ja ohjastajan tulee tietää, miten varusteita käytetään oikein ja miten ne sovitetaan hevoselle. Varuste tulee sovittaa hevoselle niin kuin valmistaja on tarkoittanut sitä käytettävän.

Varusteiden kunnosta vastaa osaltaan valmentaja ja osaltaan ohjastaja. Valmentaja vastaa siitä, että hevosella on käsiohjelman mukainen numero aisan ulkopuolelle kiinnitettynä. Monté-lähdöissä numeron tulee olla satulan siivekkeen takana.

Hevosella on aina käytettävä rintaremmiä, häntäremmiä ja kuolainta. Valjastus tulee varmistaa yliremmillä (perinteinen valjastus) tai varmuusremmillä (pikalukkovaljastus).

Varmuusremmin tulee kiinnittyä siloihin. Kärryn aisassa kiinteästi kiinni oleva varmuusremmi ei riitä yksinään, vaan sen lisäksi tulee käyttää toista, siloihin kiinnitettävää varmuusremmiä. Varusteiden kiinnitysten on oltava sellaisia, että ne voidaan onnettomuustilanteessa nopeasti avata.

Mikäli hevosella halutaan käyttää uutta tai hyväksymätöntä varustetta, on varusteelle haettava ensin hyväksyntä Suomen Hippoksen varustetyöryhmältä.

62
DODSON & HORRELL
LIMITED

NIVELKUOLAIN
Raviurheilussa yleisimmin käytetty kuolainmalli.

KUOLAIMET

RAVIKILPAILUISSA SALLITUT KUOLAINMALLIT

Ravikilpailuissa kuolain on pakollinen varuste. Kuolaimet kiinnitetään suitsiin ja niiden avulla ohjastaja voi kommunikoida hevosen kanssa. Kuolaimessa saa olla enintään kaksi niveltä eli hevosella voidaan käyttää suoraa kuolainta, nivelkuolainta tai kolmipalakuolainta. Kuolaimia on paljon erilaisia ja eri tyyppisille hevosille suunniteltuja. Tässä osiossa kerrotaan ravikilpailuissa sallituista kuolaimista ja niiden lisävarusteista. Hevosen suun terveydestä ja kuolaimien valinnasta ja sovituksesta löytyy runsaasti lisätietoa Varusteoppaan viimeisestä osiosta.

SUORA KUOLAIN

Suoraa kuolain aiheuttaa tasaisen paineen kieleen ja suupieliin. Se on hyvä kuolain hevosille, joilla hammasloman pinta on kapea ja terävä. Taipuisassa kuolaimessa on oltava sisällä metallivaijerivahvike. Mitä taipuisampi kuolain on, sitä herkemmin se painaa suupieliä sisäänpäin kohti poskihampaiden reunoja.

NIVELKUOLAIN

Nivelkuolain sallii kielen liikkeen ja aiheuttaa painetta kielen keskelle, kielen reunoille ja alaleuan luisen hammasloman ulkoreunalle. Kuolain painaa suupieliä sisäänpäin kohti poskihampaiden reunoja. Jos hevosella ajetaan ilman sekkiä ja hevonen taivuttaa päätä kohti rintaa, voi nivelkohta painaa kitalakeen. Lukkiutuva nivelkuolain ei taivu linkkuun.

Sallittuja ovat kuparirullakuolaimet, kaapelikuolaimet sekä nivelkuolaimet, joiden nivelen ympärillä on metallikuori.

KOLMIPALAKUOLAIN

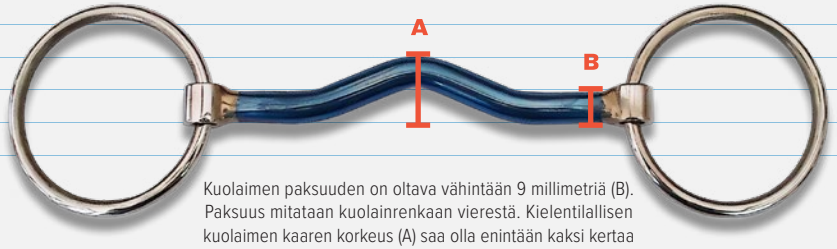
Kolmipalakuolain mukautuu hevosen suuhun hyvin ja sallii kielen liikkeen. Kolmipalakuolainta sovitettaessa tulee varmistaa, että nivelkohdat eivät paina alaleukaluiden pintaa vasten. Kolmipalakuolain, jossa nivelet ovat vaakatasossa, ei aiheuta painepisteitä alaleukaluuhun. Myös lukkiutuvat ja puolilukkiutuvat kolmipalakuolaimet sekä kolmipalakaapelikuolaimet ovat sallittuja.

SYLINTERIKUOLAIN

Sylinterikuolain on vaikutukseltaan kolmipalakuolaimen ja suoran kuolaimen yhdistelmä. Se aiheuttaa tasaisen paineen kieleen ja suupieliin eikä paina suupieliä sisäänpäin. Sylinterikuolaimen kanssa tulee käyttää leikki- eli turvaketjua, joka kiinnitetään ohjiin.

SALLITUN KUOLAIMEN PERUSVAATIMUKSET

- Symmetrinen
- Paksuus vähintään 9 mm
- Enintään 2 niveltä
- Sileäpintainen
- Poikkileikkaukseltaan pyöreä tai soikea
- Vipuvarren pituus sivusuunnassa enintään 80 mm
- Kielentilan kaaren korkeus enintään kuolaimen paksuus kaksinkertaisena. Paksuus mitataan kuolainrenkaan vierestä.
- Kuolainrengas voi olla O-rengas, oliivirengas tai D-rengas. Myös liikkuvan kuolainrenkaan ja oliivi-/D-renkaan yhdistelmät (eli yhdistelmärengas) ovat sallittuja.

Kuolaimen paksuuden on oltava vähintään 9 millimetriä (B). Paksuus mitataan kuolainrenkaan vierestä. Kielentilallisen kuolaimen kaaren korkeus (A) saa olla enintään kaksi kertaa kuolaimen paksuus (B).

SUORA KUOLAIN

KOLMIPALAKUOLAIN

KUPARIRULLAKUOLAIN

SYLINTERIKUOLAIN JA LEIKKIKETJU

ERIKOISKUOLAIMET JA LISÄVARUSTEET

KUMINEN KIELILÄPPÄ JA VEE-RAUTA

Kuminen kieliläppä liitetään kuolaimeen siten, että läppä osoittaa taaksepäin.

Vee-rauta on tarkoitettu hevoselle, jolle kieliside ei jostain syystä sovellu (sivu 19).

AUSTRALIALAINEN KUOLAIN

Australialainen kuolain on suora kuolain, joka on varustettu leuan alta kulkevalla metallilenkillä. Lenkki pitää kuolaimen paikallaan, ettei se liu'u suussa eikä hevonen voi vääntää alaleukaansa vinoon. Kuolaimessa voi olla päissä pidennykset, jolloin se vaikuttaa puoltajankuolaimen tapaan. Vipuvarren pituus saa olla enintään 80 millimetriä.

PUOLTAJANKUOLAIN

Puoltajankuolain voi olla suora tai nivelletty, ja siinä on toisessa tai molemmissa päissä pidennys, jossa olevaan renkaaseen ohjas kiinnitetään. Puoltajankuolain voi olla joko nahalla päällystetty tai päällystämätön. Päällystämättömän puoltajankuolaimen kanssa tulee käyttää kuolainkumeja/-tutteja. Liukuvassa puoltajankuolaimessa on suussa olevan osan sisällä liikkuva tanko, johon ohjakset kiinnitetään. Hevosen suussa oleva osa voidaan kiinnittää hihnalla leuan alta, jotta se pysyy paremmin paikallaan.

Puoltajankuolain on suunniteltu hevosille, joita on vaikea saada kääntymään tai jotka puoltavat. Puoltajankuolain aiheuttaa sivuttaisen vipuvarsivaikutuksen ja tehostaa kääntymistä. Vipuvarren pituus saa olla enintään 80 millimetriä. Puoltajankuolain on hyvin paksu (18–25 mm), joten sitä käytettäessä on huomioitava, että hevosen kielelle jää riittävästi tilaa.

JÄRVSÖFAKS

Järvsöfaks on läpinäkyvällä muovilla päällystetty kuolain. Kuolaimen pitää olla ruostumattomasta materiaalista valmistettu ja muoviosan reunojen on oltava pyöristetyt. Kuolaimen muoviosan sisällä olevan vahvikkeen kuntoa on erityisesti tarkkailtava. Kuolainta voidaan käyttää molemmin päin.

CRESCENDO

Crescendo-kuolain koostuu kahdesta tasakylkisen kolmion muotoisesta palasta, joiden välissä on nivel. Myös nahoitettu crescendo-kuolain on sallittu.

NIVELKUOLAIN
KUMISELLA
KIELILÄPÄLLÄ

VEE-RAUTA

AUSTRALIALAINEN
KUOLAIN

PUOLTAJANKUOLAIN

CRESCENDO

RAVIHACKAMORE

LEIKKI- ELI TURVAKETJU

FRISCO JUNE

KUOLAIMENNOSTAJA

FRISCO JUNE

Frisco June on nahoitettu ravikuolain, joka on varustettu leukalenkillä, johon obersekki kiinnitetään. Tämä kuolain voi olla suora tai nivelletty.

RAVIHACKAMORE

Ravihackamore on varuste, jota käyttämällä jaetaan ohjasotteen vaikutus sekä kuolaimeen että nenäluun päälle. Ravihackamoren lenkki sovitetaan hevosen suupieltä vasten kuolainrenkaan alle, ja sen asento säädetään sopivaksi niskahihnan ja nenäluun päältä kulkevan hihnan avulla.

KUOLAINTEIPPI

Silikonista tai lateksista valmistetut kuolainteipit ovat sallittuja. Kaikki muu kuolainten omatoiminen päällystäminen on kiellettyä.

LEIKKIKETJU, TURVAKETJU

Leikki- tai turvaketjulla tarkoitetaan löysää ketjua hevosen suussa. Ketjun saa kiinnittää poskihihnaan ja/tai ohjiin. Ketju ei saa olla teräväreunainen. Ketju on sovitettava kuolaimen etupuolelle ja sen on oltava pidempi kuin kuolain.

KUOLAIMENNOSTAJA

Kuolaimennostajaa käytetään erityisesti herkkäsuisilla hevosilla pitämään kuolain paremmin paikallaan suussa. Kuolaimennostajan on oltava joustavaa materiaalia. Se kiinnitetään suitsien niskaremmiin siten, ettei se paina hevosen sieraimia.

PÄÄN ALUEEN VARUSTEET

KITARAUDAT JA OBERSEKIT

Obersekki auttaa hevosta pitämään hyvän ryhdin juoksuvauhdissa ja päätä asennossa, jossa sen hengitystiet pysyvät avoinna. Lisäksi obersekistä on apua hevosen hallittavuuteen.

Obersekin on oltava nahkaa tai muuta vastaavaa joustamatonta materiaalia. Obersekissä voi olla enintään 20 cm pitkä joustava osa, jonka varmistuksena tulee olla joustamaton osa, joka on ommeltu kiinni obersekin kiinteään osaan. Obersekki on kiinnitettävä joko kitarautaan tai leukalenkkiin; ei koskaan kuolainrenkaisiin. Kitaraudan sopivuus ja sovitus hevoselle on erittäin tärkeää. Hevonen voi painaa juostessaan voimakkaasti kitarautaa vasten ja tällöin väärin asennettu kitarauta saattaa aiheuttaa vaurioita suuhun tai päähän.

Jos obersekin leukalenkkinä käytetään ketjua, sen on oltava litteä. Ketju voi olla myös päällystetty. Päällysteenä voi käyttää siistiä, helposti puhdistettavaa materiaalia, joka ei hankaa hevosen leukaa. Obersekki voi olla myös poski-/tuplamallinen.

Liukusekissä rajoitin on pakollinen varuste. Raviradan toimihenkilöt tarkkailevat obersekin kireyttä ja liukusekissä rajoittimen paikkaa. Obersekki ei saa olla niin kireällä tai liukusekin rajoitin niin ylhäällä, että hevosen pää voi joutua luonnottomaan asentoon.

SUORA KITARAUTA

Kitaraudoista yleisin. Suoraa kitarautaa voi käyttää joko sellaisenaan tai leukalenkillä. Myös suora kitarauta kitapalalla on sallittu.

BURCH-KITARAUTA

Burch-kitarauta on keskeltä taivutettu ylöspäin ja sen keskellä on lyhyt poikkitanko vaakasuorassa.

LINTURAUTA

Linturauta muistuttaa Burch-kitarautaa, mutta siinä ei ole poikkitankoa.

KUOLAIN-KITARAUTAYHDISTELMÄ

Kitarauta voi olla myös nivelletty ja kuolaimeen kiinnitetty. Kitaraudan osien tulee olla symmetriset eivätkä ne saa painaa tai nipistää hevosen suupieliä.

JOUSTAVA OBERSEKKI

HUNGTON-KITARAUTA

Hungton-kitarauta on läpileikkaukseltaan suorakaiteen muotoinen ja sen reunojen on oltava pyöristetyt. Sitä voi käyttää sellaisenaan tai leukalenkin kanssa.

JENKKI, CRABB JA MCKERRON

Jenkki-, Crabb- ja McKerron-kitaraudoissa on varret, joista etummaisiin kiinnitetään obersekki ja takimmaisiin turvan yli kulkeva ja niskahihnaan kiinnitettävä remmi, jolla kitaraudan asento suussa säädetään sopivaksi. Näiden kitarautojen käyttäminen ilman asentoa säätävää remmiä on kielletty.

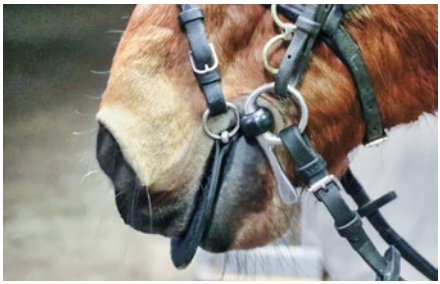
Nämä kitaraudat tulee asentaa siten, että kitaraudassa oleva läppä osoittaa eteenpäin kitalaen suuntaisesti. Läpän suurin sallittu pituus on 35 mm, leveys voi vaihdella välillä 25–35 mm. Läpän tulee olla sileä sekä reunoiltaan selkeästi pyöristetty tai nahoitettu. Läpällisessä Crabb-kitarautamuunnoksessa saa olla vain yksi poikkirauta.

PURULEVY

Purulevy on kumi- tai nahkalevy, jonka voi kiinnittää obersekkiin tai suitsiin ns. asentoa säätävällä remmillä (käytetään mm. jenkkikitaraudan kanssa). Purulevy ei saa kilpailun aikana tulla suusta ulos ohi huulien.

HUNGTON-KITARAUTA

PURULEVY

JENKKIRAUTA

MCKERRON-KITARAUTA

JENKKIRAUTA ASENNETTUNA

MCKERRON-KITARAUTA ASENNETTUNA

MUUT SEKIT

RAYMONDSEKKI

Raymondsekki on sovitettava riittävän korkealle, jotta se saadaan asettumaan tukevasti hevosen nenäluun päälle (kuten kuvassa). Yhdistetyssä raymondsekki-kitaraudassa raymondsekin varsiin on yhdistetty suora kitarauta, jossa voi olla keskellä sileä läppä. Läpän tulee olla kiinteä, yksipuolinen ja suuntautua eteenpäin kitalaen suuntaisesti sekä reunoiltaan selkeästi pyöristetty ja kooltaan 25x35 mm. Läppä voi olla myös nahoitettu.

O'MARA- JA KANADANSEKKI

O'Mara- ja kanadansekki asetetaan hevoselle kuten kuvissa. Sekit on sovitettava hevoselle oikean kokoisiksi niin, että niiden metalliosat eivät paina hevosen päätä.

NISKASEKIT

Niskasekkejä on olemassa kahdentyyppisiä, toisessa on ohjas mukana ja toisessa ei.

RAYMONDSEKKI

O'MARA-SEKKI

NISKASEKKI

KANADANSEKKI

OHJAT, MARTINGAALIT

OHJAT

Ohja on aina kiinnitettävä suoraan kuolanrenkaaseen soljella, poikkeuksena balance-suitset (kts. sivu 30). Pikalukolla kuolaimeen kiinnitettävien ohjien käyttö on kielletty. Ohjan kuolaimeen kiinnittävässä päässä on oltava nahkainen tai metallinen vahvike. Ohjaa ei saa solmia.

Kärrylähdössä ohjaslenkit ovat pakolliset. Myös monilenkkiohjat ovat sallittuja. Puolipäätangon, ohjasmartingaalin, niskasekin tai ohjasjäykisteen kiinnittäminen ohjaan on sallittu. Muiden lisävarusteiden kiinnittäminen ohjaan on kielletty.

OHJASJÄYKISTE

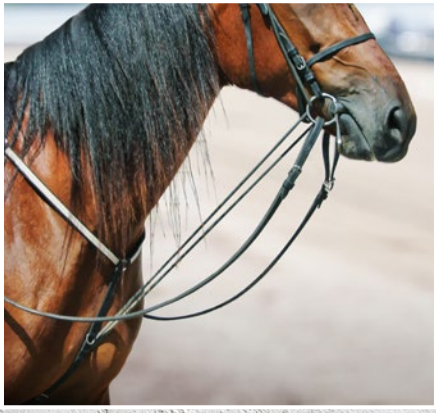
Ohjasjäykisteen tulee olla kevyt, pinnaltaan sileä ja enintään 38 cm pitkä. Se ei saa heikentää ohjan rakennetta ja ohjan kunto on oltava helposti tarkastettavissa.

MARTINGAALIT JA CHAMBON

Martingaalin avulla säädellään hevosen pään asentoa niin, ettei pää nouse liian korkealle. Martingaali voi olla joko ohjas- tai kiintomartingaali tai näiden yhdistelmä. Kiintomartingaalissa on oltava jouste ja martingaali kiinnitetään irtoturpahihnassa olevaan renkaaseen. Myös ranskalainen martingaali (kiinnitetään irtoturpahihnan molemmin puolin) on sallittu. Chambonin on oltava kokonaan joustavasta materiaalista tehty.

OHJASMARTINGAALI

CHAMBON

KIINTOMARTINGAALI

OHJASJÄYKISTE

PÄÄTANGOT

PÄÄTANKO JA PUOLIPÄÄTANKO

Päätanko tai puolipäätanko kiinnitetään etupäästään irtoturpahihnassa olevaan renkaaseen ja takapäästään joko siloihin tai renkaalla ohjaan. Siloihin kiinnitettävän päätangon on oltava kaksiosainen (teleskooppimallinen). Sileäpintaisen kumipallon käyttäminen päätangossa on sallittu.

JOUSTAVA PÄÄTANKO

Joustava päätanko on nahasta ja joustavasta kumista valmistettu remmi. Joustava päätanko tulee kiinnittää irtoturpahihnassa olevaan renkaaseen ja sen toinen pää on kiinni siloissa.

PUOLIPÄÄTANKO

PÄÄTANKO

JOUSTAVA PÄÄTANKO

SILMÄLAPUT

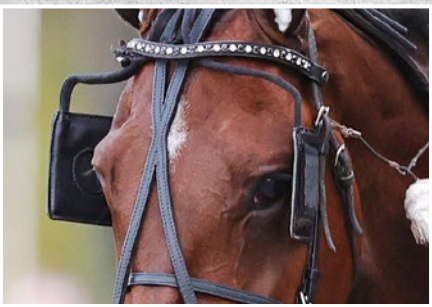
Hevosella voidaan käyttää puoli- ja kokolappuja tai puoltajan eli Murphy-silmälappua. Silmälaput sovitetaan aina siten, että hevonen näkee eteensä. Murphy-lappu kiinnitetään varusteisiin niin, että hevonen näkee suoraan eteensä pään ollessa suorassa. Silmälaput voivat olla myös vedettävät.

MURPHY-SILMÄLAPPU OIKEIN SOVITETTUNA

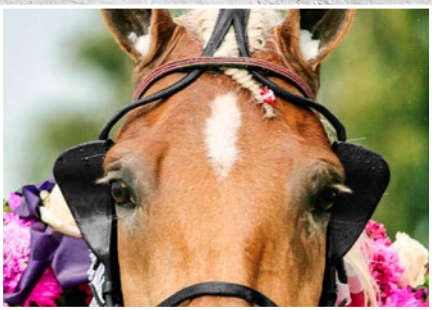
MURPHY-SILMÄLAPPU

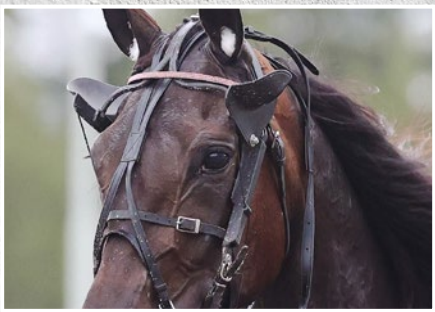
KOKOLAPUT

KOKOLAPUT KURKISTUSAUKOILLA

PUOLILAPUT

VEDETTÄVÄT SILMÄLAPUT

MUUT PÄÄN ALUEEN VARUSTEET

KIELISIDE

Hevosen kielen saa sitoa vain ajamisen ajaksi, jos se on tarpeen estämään kielen nostaminen kuolaimen päälle. Sitomiseen saa käyttää vain materiaalia, joka ei aiheuta kudosvaurioita eikä häiritse verenkiertoa. Sallittuja materiaaleja ovat nahka, nailon ja kumi, mutta kielisiteen tulee olla kaupallisesti valmistettu. Myös tummasävyisen pintelin (ml. liimapintelin) käyttö kielisiteenä on sallittu. Sukkahousujen käyttö kielisiteenä on kiellettyä.

Valmentajan vastuulla on huolehtia, että joustavaa materiaalia oleva kieliside ei pääse kiristymään liikaa, ja että side on riittävän leveä.

KORVAPALLOT JA -HUPUT

Korvapallot ja –huput voivat olla varustettu naruilla, joista ohjastaja voi tarvittaessa vetää ne pois hevosen korvista.

SILMÄVERKKO

Silmäverkko suojaa hevosta radan pinnasta irtoavalta hiekalta. Se ei saa olla niin tiheää verkkoa, että hevonen ei näe sen läpi.

SILMÄVERKKO

VEDETTÄVÄT KORVAPALLOT

KORVAHUPPU

NAHKAINEN KIELISIDE

KIELISIDE SUUHUN SOVITETTUNA

TURPAHAPSUT

Turpahapsut on turpahihnaan kiinnitettävä varuste, joka suojaa hevosta radasta irtoavalta hiekalta.

LEUKALEVY TAI -PUTKI

Leukalevy tai -putki auttaa hevosta, jolla on taipumusta painaa leukaansa kaulaa vasten, hengittämään vapaammin. Leukaputken voi poikkeuksellisesti valmistaa myös itse, muutoin omavalmisteiset varusteet ovat kiellettyjä.

PULLARINVERKKO

Pullarinverkko on verkosta tehty pussi, joka tulee turvan ympärille. Se on sovitettava niin, ettei se paina sieraimia. Pullarinverkkoa voi käyttää verryttelyajon ja esittelyn aikana. Kilpailun aikana käyttö on kiellettyä.

MEKSIKOLAINEN TURPAHIHNA

Meksikolaisessa turpahihnassa on tavalliseen turpahihnaan liitetty kaksi hihnaa, joista toinen menee turvan ympäri kuolaimen edestä ja toinen turvan ympäri turpahihnaa taaempaa.

HIMMENTIMET

Himmentimiä käytetään rajoittamaan hevosen näkökenttää. Poskihihnaan laitettu himmennin toimii silmälapun tavoin (s. 18) ja turpahihnassa oleva himmennin estää hevosta näkemästä alas eteensä. Turpahihnassa oleva himmennin voi olla teddykarvasta tai harjaksista valmistettu. Himmennin ei saa estää hevosta näkemästä suoraan eteensä.

TURPAHAPSUT

HAPSUT TURPAHIHNAAN KIINNITETTYNÄ

LEUKAPUTKI LEUKAREMMILLÄ

LEUKALEVY ELI KURKKUTUKI

PULLARINVERKKO

MEKSIKOLAINEN TURPAHIHNA

HIMMENNIN POSKIHIHNASSA

HIMMENNIN TURPAHIHNASSA

HÄNNÄN SITOMINEN JOUHIIN JA KÄRRYYN

POTKUREMMI

MUUT VARUSTEET

HÄNNÄN SITOMINEN SEKÄ POTKU-, HYPPY- JA SIVUREMMIT

Hännän saa sitoa kiinni kärryihin vain suoraan taaksepäin. Sitomiseen tulee käyttää ohutta hihnaa, joka voi olla nahkaa tai synteettistä materiaalia. Hihna tulee sitoa kiinni jouhiin, ei häntäruotoon.

Potkuremmi kulkee hevosen lautasten yli hieman lonkkakyhmyn takana ja kiinnitetään kärryn aisoihin. Hyppyremmi kulkee hevosen vatsan alitse läheltä nivusia ja kiinnitetään kärryn aisoihin. Potku- tai hyppyremmin on oltava soljella kiinnitetty. Kiinnitys aisaan voidaan varmistaa soljellisella nahka- tai kumihihnalla.

Sivuremmi on varuste, jolla on sama vaikutus kuin apuaisalla. Sivuremmin toinen pää kiinnitetään aisaan, ja toinen pää kiinnitetään kärryn peräputkeen. Narun, teipin ja pintelin käyttö potku-, hyppy- tai sivuremminä on kielletty.

JALKASUOJAT

Hevosen jalat tulee suojata yksilöllisen tarpeen mukaan kavioiden lyöntien varalta. Hevosella voidaan käyttää seuraavia suojia: sääri- ja polvisuojat (eri mittaisia malleja), kainalosuojat, polviteipit, pintelit, putsit, skalpparit ja vuohisrenkaat.

ILMANVETÄMISEN ESTÄVÄT VARUSTEET

Ilmanvetämisen estämiseen käytettävien varusteiden tulee olla hevoselle sopivan kokoisia, siistejä ja mahdollisimman huomaamattomia.

KIVESSUOJAT

Kivessuoja suojaa oriin kiveksiä maasta irtoavalta hiekalta.

HÄNTÄRAUTA

Häntärauta estää hevosta nostamasta häntää ohjien päälle.

SIVUREMMI

KAINALOSUOJA

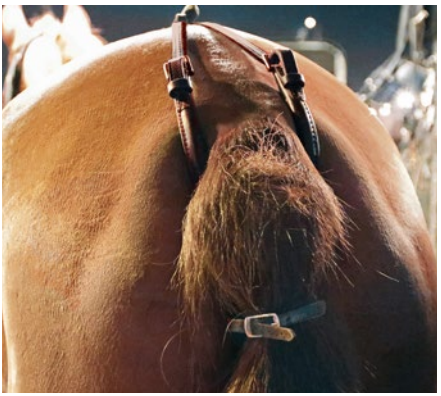
SELKÄLOIMI

HÄNTÄRAUTA

ILMANVETOSUOJA

HÄNTÄRAUTA PAIKOILLEEN SOVITETTUNA

SELKÄLOIMI

Selkäloimen tulee olla sopivan kokoinen ja tyköistuva eikä se saa liehua. Loimen tulee olla valmistettu sellaisesta materiaalista, ettei ajovitsa siihen osuessaan aiheuta häiritsevää ääntä.

SYKEMITTARI

Langattoman sykemittarin käyttö on sallittu ravikilpailuissa.

KILPAKÄRRYT

Valmentaja vastaa siitä, että hänen kilpakärrynsä ovat kilpailukuntoiset ja kilpailukäyttöön hyväksytyt. Kaikkien kilpakärryjen tuotantoversio on kestävyystestattava. Jos kärryt on valmistettu maassa, jossa on kestävyystestaus käytössä, kärryt hyväksytään, jos testausjärjestelmä on vertailukelpoinen Suomen testauksen kanssa. Testauksesta huolehtii valmistaja tai maahantuoja. Jos kärryn valmistustapa tai -materiaali muuttuu, kärrymalli tulee testata uudestaan. Suomen Hippoksella on oikeus vaatia kärryn uudelleentestaus tarvittaessa.

Kärrymalleissa, jotka on tuotu kärrymarkkinoille 1.5.2022 jälkeen, tulee olla valmistajan tuotenumero, jonka perusteella kärry pystytään identifioimaan sekä todentamaan valmistajalta kärryn valmistusajankohta.

Jenkkikärryjen käyttäminen tasoituslähdöissä on kielletty. Jenkkikärryksi määritellään kärry, joka täyttää kaikki alla olevat kriteerit:

- Täysin hitsattu
- Leveys pyörien välissä n. alle 135 cm
- Leveys aisojen välissä jalkaramppien kohdalla n. alle 105 cm
- Ei-keskitetty penkki (säädettävä)

Muut kilpailukäyttöön hyväksytyt kärryt määritellään tavallisiksi kilpakärryiksi. Luettelot kilpailukäyttöön hyväksytyistä kilpakärryistä ja tasoituslähdöissä kielletyistä kilpakärryistä löytyvät Hippoksen nettisivuilta.

Muutoksia ja korjauksia kärryihin saa tehdä virallinen kärryvalmistaja, kun ne tehdään takuunalaisesti kärryjen alkuperäisen valmistajan ohjeita noudattaen. Kärryissä ei saa käyttää toisen kärryvalmistajan varaosia.

Kolarissa olleet tai vaurioituneet kärryt saa korjata vain niiden alkuperäinen valmistaja tai valmistajan valtuuttama taho. Kärryt on korjattava ennen niiden käyttämistä uudelleen kilpailuissa.

Omatoiminen korjausten tai muutosten tekeminen kärryihin on kielletty. Esimerkiksi omatoiminen pikalukkojen asentaminen perinteisen valjastuksen kärryihin tekee niistä kielletyt kilpailukäyttöön. Kärryjen alkuperäisen valmistajan varaosat saa vaihtaa itse kärryn valmistajan luvalla ja ohjeiden mukaisesti.

Kärryjen osien peittäminen läpinäkymättömillä materiaaleilla on kielletty (esim. teipillä). Kärryjen maalaaminen on sallittua, jollei sitä suoriteta vaurioiden peittämiseksi. Kilpakärryissä ei saa olla elektronisia välineitä, jotka vaikuttavat pyörän nopeuteen tai toimintaan. Kärryjen rungon ulkopuolelle tulevat osat (esim. niin sanotut hakauksen estoraudat) ovat kiellettyjä.

Kilpakärryn pinnapyörissä on käytettävä läpinäkyviä pinnasuojia. Pyörän ja haarukan välinen aukko saa olla leveydeltään enintään 60 mm ja korkeudeltaan enintään 200 mm. Muissa kuin pinnapyörissä reikien koko saa olla enintään 60 mm x 200 mm. Kärryn kokonaisleveys saa olla enintään 165 cm, ellei Hippos ole antanut kärryn valmistajalle lupaa tätä leveämpien kärryjen valmistamiselle. Yli 175 cm leveillä kilpakärryillä ei saa kilpailla ravikilpailuissa.

Penkin tukirauta saa ulottua enintään 60 millimetriä penkin taakse. Kärrymallista riippuen tukiraudan tulee olla penkin alla tai suuntautuneena ylöspäin penkin suuntaisesti.

Apuaisat on kiinnitettävä etupäästään tukevasti, ja ruuvikiinnityksellä varustetuissa aisoissa on käytettävä varmuuslenkkiä. Apuaisojen takapää ei saa ulottua kärryjen penkin takaosaa ulommaksi. Teleskooppimalliset apuaisat ovat kiellettyjä.

Kurasuojien käytöstä päättää tuomaristo. Hiittikärryt sallitaan verryttelyajossa.

KÄRRYJEN TARKASTAMINEN

Kilpakärryistä tulee säännöllisesti tarkistaa kiinnityspultit, pyörien kunto, hitsaussaumat, maalipinnat ja apuaisojen kiinnitys.

Aisojen kunnon tarkistamiseksi niitä taivutetaan voimakkaasti ulos- ja sisäänpäin sekä ylös- ja alaspäin eritahtisesti.

Pyörien mahdollinen auraaminen ja haarittaminen havaitaan parhaiten kilpakärryn ollessa rasituksen alaisena.

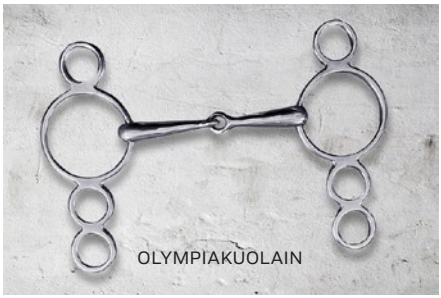

MONTÉ-VARUSTEET

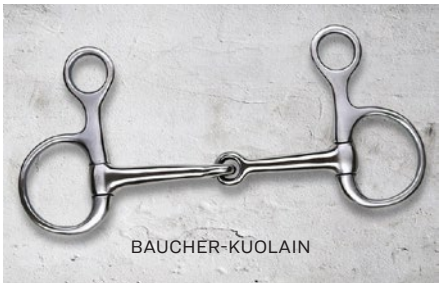
KUOLAIMET

Montéssa on sallittua käyttää kankivaikutteisia kuolaimia, kuten olympia-, pessoa-, pelham- tai kimblewick-kuolainta. Ohjien ollessa löysänä kuolaimen kankivarsi ei saa ulottua hevosen turvan yli. Kangen pituus saa olla enintään 80 mm. Kankivaikutteinen kuolain on sitä kovempi, mitä kauemmaksi alaspäin kuolaimen suuosasta ohjat kiinnittyvät. Kankivaikutteisten kuolainten kanssa voi käyttää kankiketjua, joka pysäyttää kangen kiertymisen. Kankiketjun tulee olla litteä ja mielellään pehmustettu.

Myös baucher-kuolain on sallittu montéssa. Kouluratsastuksessa käytettävän kankikuolaimen käyttö on kielletty.

OLYMPIAKUOLAIN

BAUCHER-KUOLAIN

MUUT MONTEVARUSTEET

Montéssa voidaan käyttää kaksia ohjia. Toisen ohjan voi kiinnittää joko kuolaimeen tai irtoturpahihnan renkaaseen. Montéssa vain joustava päätanko on sallittu. Obersekin käyttö on pakollista sekä ryhmä- että tasoitusajoissa. Obersekin säädettävä peräosa on sallittu.

Hevosella on aina käytettävä sekä rinta- että häntäremmiä. Häntäremmin tulee olla kiinteällä kiinnikkeellä satulassa. Irrotettavia häntäremmin pidikkeitä ei sallita.

Montesatulan tulee olla varustettu joko kahdella satulavyön vastinhihnalla tai, mikäli vastinhihnoja on vain yksi, on käytettävä satulan päältä kulkevaa varmuushihnaa.

Montelähdössä häntään kiinnitetty punainen nauha varoittaa muita potkivasta hevosesta.

PONIEN VARUSTEET

Ponien varusteiden osalta voimassa ovat samat säännöt kuin hevosilla alla mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta. Ponien varusteissa erityistä huomiota tulee kiinnittää siihen, että varusteet ovat ponille oikean kokoisia. Hevoskokoisen varusteen käyttö voidaan kieltää.

Ilman kenkiä ajaminen on kolmevuotiailla poneilla kielletty.

Kilpakärryjen tulee olla turvalliset ja ponille sopivat. A-kategorian poneilla käytettävien kärryjen kahvelin ja pyörän välisen aukon suurin sallittu korkeus on 200 mm ja leveys 60 mm. Koko kärryjen suurin sallittu leveys on 140 cm.

B-kategorian poneilla, joiden säkäkorkeus on yli 115 cm, käytettävien kärryjen kahvelin ja pyörän välisen aukon suurin sallittu korkeus on 200 mm ja leveys 60 mm. Koko kärryjen suurin sallittu leveys on 165 cm.

Ponilla tulee käyttää potkuremmiä tai kilpakärryä, joka on varustettu asianmukaisella potkuesteellä (välipuomi). Kurasuojien käyttö ei ole pakollista.

Ponien kärryistä ei ole erillistä luetteloa hyväksytyistä kärrymalleista kuten hevosilla. Vain tehdasvalmisteiset ponikilpakärryt ovat sallittuja ravikilpailuissa. Omavalmisteisten kilpakärryjen käyttö on kielletty. Jos kärryjen valmistaja on epäselvä, kärryjen käyttämisestä kilpailuissa päättää Suomen Hippoksen varustetyöryhmä. Muilta osin ponien kilpakärryjä koskevat samat säännöt kuin hevosilla.

PONIKILPAKÄRRYJEN POTKUESTE ELI VÄLIPUOMI

KENGÄT JA KENGITTÄ KILPAILEMINEN

Kenkien tehtävä on suojata hevosen kavioita liialta kulumiselta. Tarvittaessa kaviot tarkastetaan ja eläinlääkäri voi kieltää kengittä kilpailemisen tai määrätä hevoselle kilpailukiellon, mikäli kaviot ovat liian kuluneet.

Suomessa ilman kenkiä ei saa kilpailla talvikaudella erikseen määriteltynä ajanjaksona. Kaksivuotiailla lämminverisillä ja kolmevuotiailla suomenhevosilla ei saa kilpailla lainkaan ilman kenkiä.

Kengäksi määritellään tavanomaisten kenkien lisäksi päärynä-, muovi- ja ns. idioottikenkä (viimeksi mainitussa kenkä kiinnitetään kavioon väärinpäin). Pohjallinen tulkitaan kengäksi, mikäli se on kiinnitetty kavion seinämään/kannatinpintaan.

Kengät voi kiinnittää kavioihin nauloilla tai liimalla. Kavion pohjan pinnoitus ei ole kenkä.

Kärkikenkä määritellään kengäksi kesäaikana. Talvikaudella kärkikenkä ei ole hyväksytty kenkä.

PERUSKENKÄ

PÄÄRYNÄKENKÄ

MUOVIKENKÄ

IDIOOTTIKENKÄ

KÄRKIKENKÄ

PINNOITETTU KAVIONPOHJA

OHJASTAJAN VARUSTEET

Ravikypärä, turvaliivi ja siisti ajopuku, johon kuuluvat valkoiset ajohousut sekä asianmukaiset jalkineet, ovat kilpailusuorituksen aikana pakolliset. Värivaatimus ei koske verryttelyajoa.

Kypärän käyttö on pakollista kilpailualueella hevosta ajettaessa tai ratsastettaessa. Kypärän tulee täyttää EN 1384:2023- tai VG1-turvallisuusstandardi. Lisäksi hevosten kärrylähdöissä käytettävän kypärän on oltava ravikilpailukäyttöön suunniteltu.

Turvaliivin käyttö on pakollista hevosta raviradalla (=kaviouralla) ajettaessa tai kilpailualueella ratsastettaessa. Turvaliivin tulee täyttää turvallisuusstandardi CE 1621-2 lisättynä rintasuojuksella tai EN-13158.

Ajovitsan pituus saa olla korkeintaan 125 senttimetriä (A-kategorian ponilähdössä 110 cm) ja paino enintään 120 grammaa. Monté-ajovitsan pituus saa olla enintään 70 cm ja paino enintään 120 grammaa. Montéssa voi käyttää lipatonta kypärää ja jalkineissa tulee olla korot. Jockey-saappaiden kanssa tulee käyttää monté-jalustimia, ratsastusjalkineiden kanssa voi käyttää myös tavallisia ratsastusjalustimia. Kannusten käyttö montéssa on kielletty.

Ajovärit (ajopuvun takki ja kypärä) voivat olla joko ohjastaja- tai omistajakohtaisia. Ajoluvan haltijan on huolehdittava siitä, että hänen ajovärinsä on tallennettu Suomen Hippoksen Heppa-järjestelmään.

Ravikilpailuissa käytettävissä ajoasuissa esiintyvät mainokset eivät saa olla lain eikä hyvän tavan vastaisia. Rahapeliyhtiöiden tai -brändien mainostaminen ohjastajien ajoasuissa tai -varusteissa on kilpailualueella kiellettyä kilpailuaikana.

TURVALIIVIN KÄYTTÖ ON PAKOLLISTA RAVIKILPAILUISSA AJETTAESSA TAI RATSASTETTAESSA

ENNEN KILPAILUA

ILMOITETTAVAT VARUSTEET

Seuraavien varusteiden käytöstä tulee ilmoittaa radan kilpailueläinlääkärille hyvissä ajoin ennen lähdön esittelyä.

- TSD-kurkkutuki (käyttämiseen vaaditaan eläinlääkärin todistus, joka tulee esittää aina ennen kilpailua).
- Nenäteipin käyttäminen.
- Dataa keräävän sensorin käyttäminen.
- Balance-suitset: varuste asetetaan suitsien alle, soljet kiinnitetään kuolaimeen ja ohjat renkaisiin. Varuste jakaa ohjan paineen kuolaimen ja nenäluun välillä (kts. kuva).
- Turpaverkon käyttäminen.

BALANCE-SUITSET

KIELLETYT VARUSTEET

KUOLAIMET

- Litteä nivelkuolain
- Vaijerikuolain
- Simpson-kuolain
- Nox Italy RT -kuolain
- Hackamore
- Gag-kuolain
- Springsteen-kuolain
- Suora crescendo-kuolain
- Kieliläpälliset kuolaimet
- Kuolaimet, joissa on enemmän kuin kaksi niveltä (esim. Waterford)
- Pikkukuolain (pikkukuolaimella tarkoitetaan tavallisen kuolaimen lisänä käytettävää normaalia ohuempaa kuolainta, joka kiinnitetään ohjiin tai poskihihnoihin)
- Kuolaimet, joissa on vipuvarsi sekä pysty- että vaakasuuntaan (esim. Alain Laurent)
- Mikäli kuolainrenkaassa on sisällä ns. pikkurenkaita, ohjia ei saa kiinnittää niihin

MUUT VARUSTEET

- Lasso ja pyrkijän naru
- Jawbreaker (irrallinen tanko kuolaimien lisänä)
- Hanko
- Hepta Wheels -merkkiset kärryn pyörät
- Pull Gate
- Thiedeman-apuohjat
- Pään varusteet, jotka menevät turvan etureunan yli
- Pään varusteet eivät saa estää hevosta näkemästä suoraan eteenpäin
- Kirurgiset tai sieraimen sisään kiinnitetyt apuvälineet, jotka laajentavat sierainaukkoja
- V-leukaraudallinen Raymond-sekki
- Peilaavat silmälaput (värillisiä silmälappuja voi käyttää)
- Piikit tai harjakset (kuolainkumeissa, päätangossa, ohjissa ym.)
- Vieteri-riimu
- Leukalevyt, joissa on leuan alle sijoittuva uloke
- Pullarinverkko (kielletty vain kilpailun aikana)
- Päätanko tai puolipäätanko molemmin puolin
- Pitkä rintaremmi
- Puolihopplesit
- Elektroniset välineet (pois lukien langaton sykemittari, ajanottolaite)
- Sähköpiiska
- Kamera- tai mikrofonilaitteet, joiden käytöstä ei ole erikseen sovittu Suomen Hippoksen kanssa
- Hevosen suojalasivaruste (kirkaslinssisen suojalasivarusteen käyttö on sallittua lämmitysajossa)
- Ketjun tai vaijerin käyttäminen suitsissa tai niiden remmeissä (pl. leikki-/turvaketjun, obersekin leukalenkkinä käytettävän sileän ketjun ja montélähdöissä kankivaikutteisten kuolainten kanssa käytettävän kankiketjun käyttö)

HEVOSEN SUUN TERVEYS

Hevosen suun terveys ja siitä huolehtiminen ovat tärkeä osa hevosen terveydenhoitoa ja hyvinvointia. Hevosen suussa on herkkä tuntoaisti. Suun alueen ongelmat voivat aiheuttaa kipua ja heikentää kommunikaatiota hevosen kanssa.

HEVOSEN SUUN ANATOMIA

Hevosen kielen alla on luinen alaleuka, joka koostuu kahdesta luisesta harjanteesta, joiden pinnan terävyys vaihtelee yksilöllisesti. Hevonen, jolla alaleukaluiden pinnat ovat kapeat ja terävät, on herkempi kuolaimen aiheuttamalle paineelle. Luisen alaleuan pinnan päällä on vain 2–3 millimetrin paksuinen limakalvo. Alle 3-vuotiailla varsoilla voi kuolaimen alueelle, poskihampaiden eteen, puhjeta pienet sudenhampaat.

Hevosen suun mittasuhteet vaihtelevat yksilöllisesti ja iän mukaan. Suun mittasuhteet voidaan tarkistaa helposti hammashoidon yhteydessä hevosen ollessa rauhoitettuna.

Kuolaimelle ei ole suussa anatomista tilaa, vaan se vie aina tilaa kieleltä. Kuolain lepää kielen päällä.

SUUN TERVEYDEN JA VARUSTEIDEN TARKKAILEMINEN

Jos hevosella käytetään kuolaimia, kuolainalueen kunto on tarkastettava säännöllisesti. Tarkastuksen voi tehdä hevosen hoidosta vastaava henkilö.

Tarkastettavaan kuolainalueeseen kuuluu suupielen ulkopuoli, suupielen sisäpuoli, hammasloman ikenet, posken etuosan limakalvot sekä kielen etuosa, eli kohdat, jotka voidaan tarkastaa ilman suunavaajaa. Tarkastuksen tekemiseksi riittää vastaava osaaminen, jolla haavat ja vauriot muualla hevosessa voidaan tunnistaa.

Jos tarkastuksessa havaitaan kuolainalueella vaurioita, hevosenpitäjän/valmentajan on ryhdyttävä välittömiin toimenpiteisiin vaurioiden korjaamiseksi ja uusien vaurioiden ehkäisemiseksi. Suuvaurion asteen mukaan tämä voi tarkoittaa esimerkiksi kuolainten välttämistä, kunnes vaurio on parantunut, ja sopivamman varusteen käyttöönottoa vaurion uusiutumisen ehkäisemiseksi.

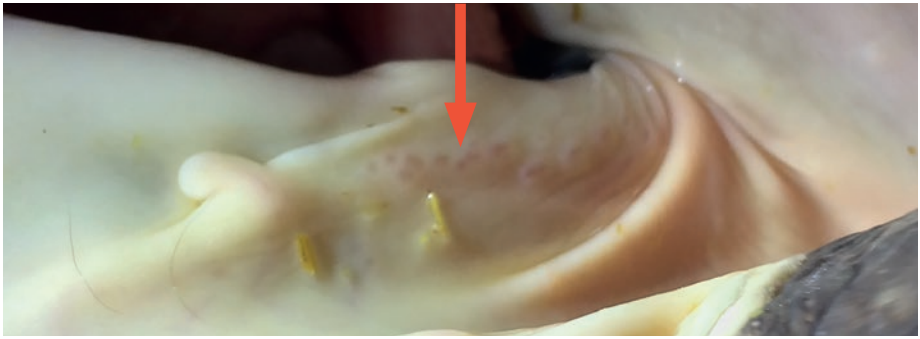
Eläinten hyvinvointilain mukaan hevosella ei saa käyttää sellaisia välineitä tai varusteita, jotka aiheuttavat sille tarpeetonta kipua, kärsimystä tai vahingon vaaraa. Tarvittaessa hevosenpitäjän/valmentajan on kutsuttava eläinlääkäri tekemään hevosen suun tarkastus ja antamaan eläinlääketieteellistä hoitoa. Hevosten hyvinvointiasetus velvoittaa, että hevosenpitäjän/valmentajan tulee tarkkailla hevosen suun terveyttä, varusteiden kuntoa ja sopivuutta, mahdollisia kuolaimesta johtuvien vaurioiden esiintymistä sekä kuolainongelmiin viittaavia oireita.

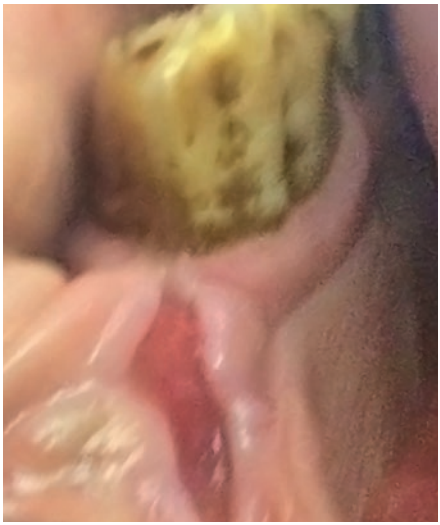
SUUPIELEN JA KIELEN HAAVAUMAT

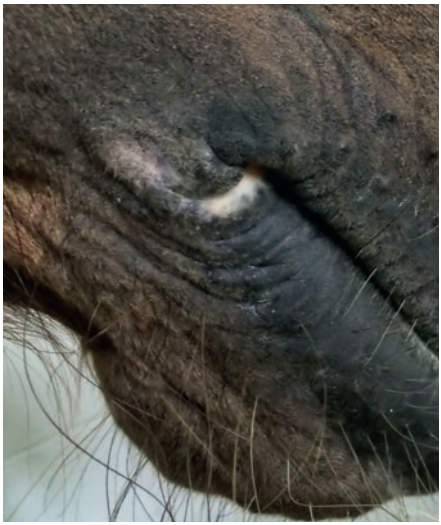
SUUPIELEN SISÄPINNAN/POSKEN LIMAKALVON HAAVAUMA

ALALEUKALUUN HARJANTEEN LUUPIIKKI

POSKIHAMPAAN TYVEN HAAVAUMA JA POSKIHAMPAAN KULUMINEN

PIGMENTTIMUUTOS SUUPIELESSÄ

Kuolaimen pinnan tulee olla puhdas, ehjä ja sileä. Kuolaimen pinta voi muuttua karheaksi, jos kuolain on likainen, ruostuu tai hevonen puree kuolainta. Hevosen ikääntyessä suun anatomiset mittasuhteet muuttuvat, joten kuolainten sopivuus tulee tarkistaa säännöllisesti.

Kuolainongelmiin viittaavia oireita ovat mm. suun aukominen, kuolaimelle painaminen, kuolaimen välttteleminen, kuolaimeen pureminen, kielen nostaminen kuolaimen päälle tai taakse ja kielen roikottaminen suun ulkopuolella. Epämukavuuteen viittaavia stressioireita voivat olla myös hevosen vinous, hermostuneisuus ja muut ongelmakäytösoireet. Kuolainmalli ja sopivuus kannattaa tarkistaa, mikäli edellä mainittuja oireita ilmenee.

SUUN VAURIOT JA NIIDEN PARANEMINEN

Suupielien sisäpinnoille tai poskien limakalvoille voi tulla haavaumia, erityisesti jos käytetään nivelkuolainta, fullcheek-kuolainta, D-rengasta tai sivuttaisvipuvarrellista kuolainta, joka painaa poskien limakalvoja poskihampaiden reunoja vasten. Kielentilallista kuolainta käytettäessä alaleukaluuhun kohdistuu suuri pistemäinen paine.

Kuolaimesta johtuen suupieliin voi tulla lievän painevaurion seurauksena pigmenttipuutosta, joka ei aiheuta hevoselle epämukavuutta. Kuolaimen liikkuminen ja kitkaa aikaansaava kuolainmateriaali voivat aiheuttaa suupielien ihon paksuuntumisen ja karhentumisen, jotka ovat suojakeinoja (vrt. käsien känsittyminen). Kuolain voi myös vaurioittaa poskihampaan tyveä. Kuolaimen puremisesta johtuen ensimmäisten poskihampaiden etureuna ja purupinta voivat kulua viistoksi.

Suupielten, kielen ja limakalvojen lievien pehmytkudosvaurioiden parantuminen kestää päivistä pariin viikkoon. Krooniset tai syvemmät vauriot parantuvat hitaammin ja voivat aiheuttaa pysyviä arpeumia. Haavaumat voivat tulehtua. Alaleukaluun pinnan vauriot ovat erittäin kipeitä ja niiden parantuminen kestää viikoista kuukausiin. Luun pintaan voi muodostua pysyviä luupiikkejä. Suun vaurioiden tarkkaileminen on tärkeää, koska ne eivät näy ulospäin. Jos suussa on vaurioita, niiden on annettava parantua, kuten muidenkin vammojen. Kilpailevien hevosten suita tarkastetaan kilpailujen yhteydessä.

KUOLAIMEN OIKEA KÄYTTÖ

Valmentajan ja ohjastajan velvollisuus on huolehtia, että hevosella on sopivat, ehjät ja turvalliset varusteet. Valmentajan ja ohjastajan tulee tietää, miten varusteita käytetään oikein ja miten ne sovitetaan hevoselle.

Ravikilpailuissa kuolain on pakollinen. Kuolain on kommunikointiväline ihmisen ja hevosen välillä. Suuhun kohdistuva perus-paine, joka muodostuu kuolaimen painosta, poskihihnojen kireydestä, ohjien painosta sekä ohjastuntumasta (ohjasjännitteestä), on pidettävä mahdollisimman pienenä. Näin hevonen pystyy tuntemaan pienen paine-eron suussa ja reagoimaan herkästi.

Poskihihnat säädetään niin, että kuolaimet eivät aiheuta tarpeettoman suurta painetta suupieliin eivätkä osu poski- tai kulmahampaisiin. Hevoselle valitaan kuolain, joka on malliltaan ja mittasuhteiltaan hevoselle sopiva, ja jolla kommunikaatio hevosen kanssa toimii parhaalla tavalla. Epäsopiva kuolain tai kuolaimen virheellinen käyttö eli liian suuri hetkellinen tai jatkuva paine suuhun aiheuttaa hevoselle epämukavuutta, johtaa kudosvaurioihin ja heikentää kommunikaatiota hevosen kanssa. Käyttämällä eri tavoin vaikuttavia kuolaimia ja antamalla hevosen suun välillä levätä ilman kuolaimia, pysyy suu terveenä ja vältytään kroonisilta vaurioilta.

KUOLAIMEN VALINTA

KUOLAINMALLI

Kuolaimessa saa olla enintään kaksi niveltä eli hevosella voidaan käyttää suoraa kuolainta, nivelkuolainta tai kolmipalakuolainta. Kuolaimen suuosan tulee olla poikkileikkaukseltaan pyöreä tai soikea, eikä siinä saa olla kapeita ja teräviä pintoja. Kuolaimen tulee olla suussa oikein päin, eli niin kuin valmistaja on tarkoittanut kuolainta käytettäväksi.

Kuolaimen mallista ja muotoilusta riippuen kuolain aiheuttaa painetta suupieliin, kieleen, alaleuan hammaslomaan, kitalakeen ja suitsien kautta niskaan, alaleukaan tai turvan päälle tai poskien sivuille. Hevosen pään asento, kielen liike ja ohjien kiristäminen vaikuttaa lisäksi kuolaimen sijaintiin ja paineen vaikutuskohtaan. Mitä pienempi on suun ja kuolaimen kosketuspinta-ala, sitä kovempi kuolain on.

KUOLAINMATERIAALIT

Tavallisin kuolainmateriaali on metalli, kuten ruostumaton teräs. Muita kuolainmateriaaleja ja -päällysteitä ovat kumi, muovi, nahka ja vaahtomuovi. Näiden kuolainmateriaalien sisällä on oltava metallivahvike.

KUOLAINRENGAS/-VARRET

Kuolainrengas voi olla O-, oliivi- tai D-rengas. Myös liikkuvan kuolainrenkaan ja oliivi-/D-renkaan yhdistelmät (eli yhdistelmärengas) ovat sallittuja. Kuolainrenkaan kokoa ei ole määritelty. Ohjat tulee kiinnittää suoraan kuolainrenkaaseen (pl. Balance-suitset). Vipuvarsivaikutus pystysuunnassa ei ole ravikilpailuissa sallittu (pl. montélähdöt). Mikäli kuolainrenkaassa on sisällä ns. pikkurenkaita, ohjia ei saa kiinnittää niihin. Kuolainrenkaassa voi olla ala- tai ylävarret tai molemmat. Kuolaimessa voidaan käyttää myös kuolainkumia.

KUOLAIMEN TOIMINTAAN VAIKUTTAVAT VARUSTEET

TURPAHIHNA

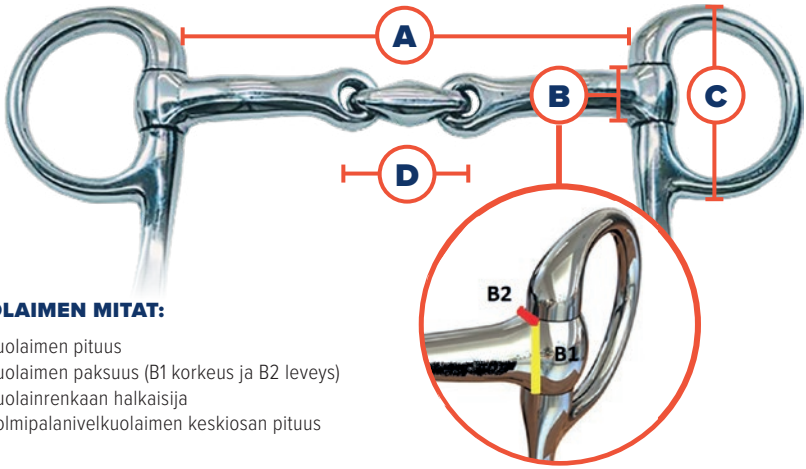
Turpahihna on kuolaimen toimintaan vaikuttava lisävaruste. Turpahihnaa käytetään tasapainottamaan kuolainta, pitämään hevosen suuta kiinni ja herkistämään kuolaimelle. Ravikilpailuissa turpahihnan käyttö ei ole pakollista.

Turpahihna ei saa olla liian kireä, jotta hevonen pystyy liikuttamaan kieltään ja leukojaan sekä nielemään tuottamansa syljen. Turpahihnan ja nenäluun väliin tulee jäädä vähintään kahden sormen verran tilaa. Liian kireä turpahihna aiheuttaa posken limakalvon painautumisen poskihampaiden reunoja vasten aiheuttaen haavaumia limakalvoille, heikentää pään verenkiertoa ja painaa hermoja. Kireä turpahihna lisää myös hevosen stressiä. Liian alhaalle sovitettu ja liian kireä turpahihna voi painaa sieraimia ja vaikeuttaa hevosen hengittämistä heikentäen hevosen rasituksensietokykyä. Hevoset hengittävät ihmisistä poiketen vain sierainten kautta.

KIELISITEEN KÄYTTÄMINEN

Kielisidettä käytetään estämään kielen nostaminen kuolaimen päälle sekä pehmeän kitalaen siirtyminen taakse- ja ylöspäin, mikä voi aiheuttaa ilmateiden kaventumisen. Kielen nostaminen kuolaimen taakse voi johtua liian paksusta tai muuten epäsopivasta kuolaimesta. Jos hevosella esiintyy rohisevaa hengitystä rasituksessa, suositellaan eläinlääkärin tutkimusta.

Liian tiukka kieliside heikentää kielen verenkiertoa, voi aiheuttaa painevaurioita ja kipua kieleen sekä kielen puutumisen, jolloin hevonen ei tunne yhtä selvästi kuolaimen painetta. Tiukka kieliside rajoittaa myös syljen nielemistä.

KUOLAIMEN MITAT:

A) Kuolaimen pituus
B) Kuolaimen paksuus (B1 korkeus ja B2 leveys)
C) Kuolainrenkaan halkaisija
D) Kolmipalanivelkuolaimen keskiosan pituus

KUOLAIMEN SOVITUS

HEVOSEN SUUN MITTASUHTEET

Hevosen suun leveys mitataan suupielestä toiseen suupieleen. Hevosen ylä- ja alaleuan välinen etäisyys mitataan suupielien kohdalta etuhampaiden ollessa yhdessä (suu kiinni). Ylä- ja alaleuan välinen etäisyys vaihtelee noin 15–50 mm välillä. Mittaukset on helpompi tehdä, kun hevonen on rauhoitettuna.

KUOLAIMEN PITUUS

Sopiva kuolaimen pituus on suun leveys tai enintään 10 millimetriä pidempi. Kuolaimen pituus mitataan mittaamalla kuolainrenkaiden välinen etäisyys. Jos kuolain on kaareva, tulee kuolaimen pituus mitata kuolaimen suuosan kaarevalta osalta.

Liian pitkä kuolain liikkuu liikaa sivusuunnassa. Liian pitkä nivelkuolain roikkuu hevosen suussa liian alhaalla tai edessä, jolloin hevonen yrittää jatkuvasti nostaa kuolainta taakse- tai ylöspäin, mistä johtuen suu on levoton. Liian lyhyt kuolain painaa suupieliä sisäänpäin kohti yläposkihampaiden reunoja.

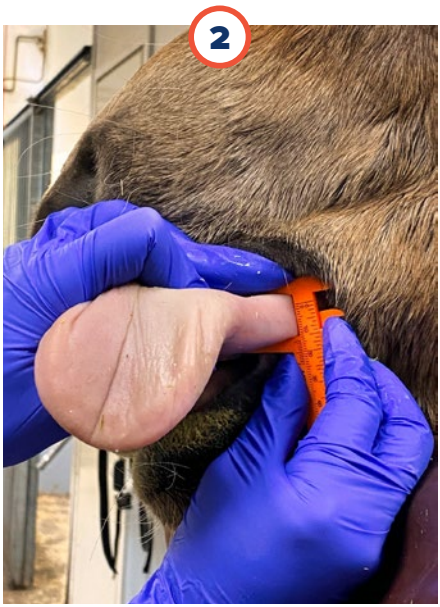
KUOLAIMEN PAKSUUS

Kuolaimen paksuuden tulee olla vähintään 9 millimetriä mitattuna kuolainrenkaan vierestä. Kuolaimen ja kielen tulee mahtua hevosen luisen ylä- ja alaleuan väliseen tilaan hevosen suun ollessa kiinni.

Normaalisti kieli täyttää lähes koko suuontelon, mutta joustavuutensa vuoksi se antaa jonkin verran tilaa kuolaimelle. Kielen paksuus ja ylä- ja alaleuan välinen etäisyys voidaan mitata suun tarkastuksessa, jolloin voidaan laskea kuinka paljon kuolaimelle jää tilaa. Kielen paksuus vaihtelee hevosilla noin 10-25 mm välillä. Esimerkiksi, jos hevosen ylä- ja alaleuan etäisyys on 30 millimetriä ja kielen paksuus 15 mm, on hevoselle sopiva kuolaimen paksuus 15 mm. Jos hevosella on vähän tilaa ylä- ja alaleuan välissä, kannattaa valita keskelle päin kapeneva kuolainmalli, jonka myötä kielelle jää enemmän tilaa.

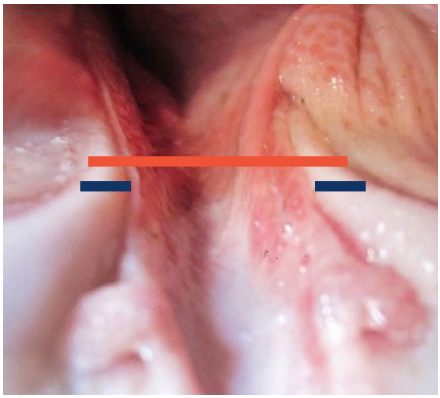
Jos kuolain on liian paksu, kielelle jää liian vähän tilaa, jolloin hevonen voi laittaa kielen kuolaimen päälle tai suun ulkopuolelle. Tällöin paine kohdistuu suoraan luiseen alaleukaan, joka on herkkä painevaurioille. Helpottaakseen kieleen kohdistuvaa painetta, hevonen voi purra kuolaimen poskihampaiden väliin, pitää suuta raollaan tai aukoa suuta.

Hevosen suun mittasuhteet: Suun leveys mitataan suupielestä toiseen suupieleen **(kuva 1)**. Mittauksen avulla saadaan selville hevoselle sopivan kuolaimen pituus. Normaalisti hevosen ollessa ilman kuolainta kieli täyttää lähes koko suuontelon, mutta joustavuutensa ansiosta se antaa jonkin verran tilaa kuolaimelle. Kielen paksuus **(2)** ja ylä- ja alaleuan välinen etäisyys **(3)** voidaan mitata suun tarkastuksessa, jolloin voidaan laskea kuinka paljon kuolaimelle jää tilaa. Mittaukset on helpompi tehdä, kun hevonen on rauhoitettuna.

Kuolaimen ja kielen tulee mahtua hevosen luisen ylä- ja alaleuan väliseen tilaan hevosen suun ollessa kiinni. Kuvassa näkyvät luisen alaleuan harjanteet kielen alla edestäpäin katsottuna: alaleuan leveys (oranssi viiva) ja alaleukaluun pinnat (siniset viivat).

AAKKOSELLINEN HAKEMISTO

A

Ajovitsa	29
Ajopuku ja -värit	29
Apuaisat	25
Australialainen kuolain	10

B

Balance-suitset	16, 30
Baucher-kuolain	26
Burch-kitarauta	13

C

Chambon	16
Crabb-kitarauta	14
Crescendo-kuolain	10

D

Dataa keräävä sensori	30

F

Frisco June -kuolain	12

H

Hiittikärryt	25
Himmennin	20
Hungton-kitarauta	14
Hyppyremmi	22
Hännän sitominen	22
Häntärauta	22
Häntäremmi	26

I

Ilmanvetämisen estävät varusteet	22
Ilmoitettavat varusteet	30

J

Jalkasuojat	22
Jenkkikitarauta	14
Jenkkikärryt	24
Jockey-saappaat	29
Joustava obersekki	13
Joustava päätanko	17, 26
Järvsöfaks-kuolain	10

K

Kaapelikuolain	8
Kainalosuojat	22
Kanadansekki	15
Kankikuolain	26
Kannukset	29
Kengät ja kengittä kilpaileminen	27, 28
Kielentilallinen kuolain	9
Kieliside	19, 35
Kielletyt varusteet	31
Kiintomartingaali	16
Kilpakärryt	24, 27
Kimblewick-kuolain	26
Kivessuojat	22
Kokolaput	18
Kolmipalakuolain	8
Korvahuput	19
Korvapallot	19
Kuminen kieliläppä	10
Kuolaimennostaja	12
Kuolain	8, 26, 32
Kuolain-kitarautayhdistelmä	13
Kuolainrengas ja -varret	9, 35
Kuolainteippi	12
Kuparirullanivelkuolain	8
Kurasuojat	25, 27
Kypärä (ravikypärä)	29

L

Leikkiketju	8, 12
Leukalevy tai -putki	20
Linturauta	13
Liukusekki	13
Liukuva puoltajankuolain	10

M

Martingaali	16
McKerron-kitarauta	14
Meksikolainen turpahihna	20
Monté-ohjastajan varusteet	29
Monté-varusteet ja -satula	26
Murphy-silmälappu	18

N

Nenäteippi	30
Niskasekki	15
Nivelkuolain	8
Nivelletty kitarauta	13

O

Obersekki	13, 26
O'Mara-sekki	15
Ohjasmartingaali	16
Ohjastajan varusteet	29
Ohjat ja ohjasjäykiste	16, 26
Olympiakuolain	26

P

Pelhamkuolain	26
Pessoakuolain	26
Pintelit	22
Polvisuojat ja -teipit	22
Ponin varusteet	27
Potkuremmi	22, 27
Pullarinverkko	20
Puolilaput	18
Puolipäätanko	17
Puoltajankuolain	10
Purulevy	14
Putsit	22
Pyörät	25
Päätanko	17

R

Ravihackamore	12
Ravikypärä	29
Raymondsekki	15
Rintaremmi	26

S

Sekki	13
Selkäloimi	23
Silmälaput	18
Silmäverkko	19
Sivuremmi	22
Skalpparit	22
Suora kitarauta	13
Suora kuolain	8
Sykemittari	23
Sylinterikuolain	8
Säärisuojat	22

T

TSD-kurkkutuki	30
Turpahapsut	20
Turvaketju	8, 12
Turpahihna	35
Turpaverkko	30
Turvaliivi	29

V

Vedettävät korvapallot	19
Vedettävät silmälaput	18
Vee-rauta	10
Vuohisrenkaat	22

Y

Yhdistetty martingaali	16

FINNTACK
Raviurheilijan kohtaamispaikka
www.finntack.com
Finntack Lahti
lahti@finntack.com
+358 44 544 0645
FINNTACK